

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКИХ МОВ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

Факультету іноземної філології

(назва факультету)

Рошко М.М.

(прізвище, ініціали)

2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

для студентів IV курсу денної форми навчання
факультету іноземної філології

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітня програма	Французька мова та література. Переклад
Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	французька

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» для студентів IV курсу денної форми навчання факультету іноземної філології. 2023 р. – 13с.

Розробник: Кікало А. В., к.ф.н., доц.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри романських мов та зарубіжної літератури

протокол № 8 від « 30 » травня 2023 р.

Завідувач кафедри романських мов та зарубіжної літератури _____ доц. Смужаниця Д. І.

Голова науково-методичної комісії _____ Синьо В.В.

Завідувач кафедри

Смужаниця Д. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 30 » червня 2023 р.

© Кікало А.В. 2023 р.

©ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	8	
	Лекції:	
	20	
	Практичні (семінарські):	
	10	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	60	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета початкової дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» – вивчення феномена мовного спілкування, формування у студентів системи сучасних прагмалінгвістичних знань про структуру, закономірності та найважливіші аспекти мовної (в тому числі міжкультурної) комунікації, а також умінь і навичок правильно розуміти й аналізувати явища мовного спілкування, використовувати набуті знання у вивченні іноземних мов, перекладі та філологічних дослідженнях.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК-1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК-7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК-8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр НД за ОП	Назва навчальної дисципліни
ОК 8	Загальне мовознавство

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Французька мова і література. Переклад» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів	ПРН 7
Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності	ПРН 16
Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Основи теорії мовної комунікації**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Студент розуміє основні проблеми теорії мовної комунікації та сучасні підходи до їх тлумачення, аналізу й розв'язання	ПРН 7
Студент знає й розуміє основні поняття, концепції основ теорії мовної комунікації та вміє застосовувати їх у своїй професійній діяльності	ПРН 16
Студент здатний аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мовлення з точки зору теорії комунікації, а також застосовувати результати у своїй професійній діяльності	ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- іспит
- відповіді на практичних заняттях
- презентації
- виконання завдань модульної контрольної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, презентації.

Форма модульного контролю: письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: усна (іспит)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	презентація	50	100
6	6	6	6	6	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума

T6	T7	T8	T9	T10	презентація	50	100
6	6	6	6	6	20		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	30	4	30
Презентація	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

- «відмінно» 5-6 б. – студент бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» 3-4 б. – студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при комунікативному аналізі тексту;

- «задовільно» 1-2 б. – студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття та явища теорії комунікації, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях;

- «незадовільно» 0 б. – студент не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в комунікативних явищах французької мови, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Критерії оцінювання презентації

9-10 балів – Презентація демонструє точне розуміння завдання, ясне і логічне представлення ходу дослідження, завдання виконано у повному обсязі. Слайди презентації чітко структуровані без стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, використана професійна лексика, словниковий запас

різноманітний, презентація відповідає змісту проєкту, логічно ілюструє його. Презентація містить гіперпосилання;

5-8 балів – Завдання виконано частково, слайди містять певну кількість лексичних, орфографічних і граматичних помилок, презентація не відображає зміст проєкту в повному обсязі, частково ілюструє його;

1-4 бали – Завдання виконано з великою кількістю помилок, словниковий запас одноманітний, презентація або не відповідає змісту проєкту, або виконана недбало.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, виконання завдань, презентації, результати самостійної роботи. Модульна контрольна робота проводиться в письмовій формі та включає 5 завдань (кожне з яких оцінюється в 10 балів): 3 завдання з відкритими відповідями, 1 практичне завдання, та 1 завдання у формі тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль – іспит (екзамен), який проводиться в усній формі. Студент може не допускатися до семестрового контролю, якщо у встановлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання, оцінювання яких, згідно із робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися під час семестру. Іспит складають здобувачі освіти, яких не влаштовує позитивна оцінка, виставлена за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку в межах від 35 до 59 балів. Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова

семестрова оцінка з навчальної дисципліни. З метою підвищення рейтингової оцінки здобувач вищої освіти, за бажанням, може скласти іспит із дисципліни під час сесії, результат якого визнається остаточним.

Білет складається з 3-х питань (2 – теоретичного характеру з відкритими відповідями та 1-е практичне завдання).

Оцінка «відмінно» (90–100 б.) виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні питання, проявив глибокі знання комунікативних явищ французької мови, вміння їх аналізувати.

Оцінка «добре» (74-89 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в повному обсязі, висвітлені всі теоретичні та практичні питання, але має місце деяка необґрунтованість розкриття цих питань. Можлива присутність деяких недоліків у аналізі комунікативних понять і явищ.

Оцінка «задовільно» (60-73 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні або практичні питання. Можлива присутність грубих недоліків у аналізі комунікативних понять та явищ французької мови.

Оцінка «незадовільно» (1-59 б.) – виставляється, якщо студент відповів на питання екзамену в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні або практичні питання. Незадовільна оцінка може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

6.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1.Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Теорія мовної комунікації як інтерлінгвістична дисципліна. Основні підходи до визначення комунікації. Спілкування та діяльність. Типові визначення комунікації.

Тема 2. Історія розвитку комунікації. Моделі комунікації. Прикладні моделі комунікацій у європейській соціології (З. Фрейд, Ж.К. Леві-Стросс, М. Фуко та ін.)

Тема 3. Типи, форми, функції комунікації. Основні компоненти акту комунікації.

Тема 4. Теорія комунікативного акту. Класифікація мовленнєвих актів. Основні поняття ТМК: мовленнєвий акт, комунікативний акт, комунікативна інтенція, перформатив.

Тема 5. Фактори успішної комунікації. Комунікативний кодекс. Закони дискурсу О.Дюкро та принцип кооперації П.Грайса. Принцип ввічливості Дж. Ліча.

Модуль 2

Тема 6. Вербальні й невербальні засоби спілкування. Фонація, кінетика, жести та інші засоби комунікації у спілкуванні.

Тема 7. Мовна особистість. Комунікативний паспорт мовця. Комуніканти як суб'єкти комунікації. Міжособистісна комунікація.

Тема 8. Мовна комунікація і суспільство. Групова і масова комунікація. Гендерні та етнокультурні аспекти спілкування. Міжкультурна комунікація.

Тема 9. Значення і смисл висловлювання. Референт і референція у структурі КА. Складники смислу висловлювання. Поняття пресупозиції. Загальні й конситуативні пресупозиції.

Тема 10. Інтерференція як явище. Лінгвальна інтерференція при вербальній комунікації та при вивченні іноземної мови та другої іноземної мови.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
8-й семестр						
Модуль 1						
Теорія мовної комунікації як інтерлінгвістична дисципліна. Основні підходи до визначення комунікації. Спілкування та діяльність. Типові визначення комунікації.	7	1	1			5
Історія розвитку комунікації. Моделі комунікації. Прикладні моделі комунікацій у європейській соціології (З. Фрейд, Ж.К. Леві-Стросс, М. Фуко та ін.)	8	2	1			5
Типи, форми, функції комунікації. Основні компоненти акту комунікації.	7	2				5
Теорія комунікативного акту. Класифікація мовленнєвих актів. Основні поняття ТМК: мовленнєвий акт, комунікативний акт, комунікативна інтенція, перформатив.	8	2	1			5
Фактори успішної комунікації. Комунікативний кодекс.	8	2	1			5

Закони дискурсу О.Дюкро та принцип кооперації П.Грайса. Принцип ввічливості Дж. Ліча.						
Модульна контрольна робота	7	1	1			5
Разом за модуль	45	10	5			30
Модуль 2						
Вербальні й невербальні засоби спілкування. Фонація, кінетика, жести та інші засоби комунікації у спілкуванні.	7	1	1			5
Мовна особистість. Комунікативний паспорт мовця. Комуніканти як суб'єкти комунікації. Міжособистісна комунікація.	8	2	1			5
Мовна комунікація і суспільство. Групова і масова комунікація. Гендерні та етнокультурні аспекти спілкування. Міжкультурна комунікація.	8	2	1			5
Значення і смисл висловлювання. Референт і референція у структурі КА. Складники смислу висловлювання. Поняття пресупозиції. Загальні й конситуативні пресупозиції.	8	2	1			5
Інтерференція як явище. Лінгвальна інтерференція при вербальній комунікації та при вивченні іноземної мови та другої іноземної мови.	7	2				5
Модульна контрольна робота	7	1	1			5
Разом за модуль	45	10	5			30
Разом за семестр	90	20	10			60

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основні підходи до визначення комунікації. Спілкування та діяльність. Типові визначення комунікації.	1	
2	Прикладні моделі комунікацій у європейській соціології (З. Фрейд, Ж.К. Леві-Стросс, М. Фуко та ін.)	1	
3	Основні поняття ТМК: мовленнєвий акт, комунікативний акт, комунікативна інтенція, перформати 1	1	
4	Закони дискурсу О.Дюкро та принцип кооперації П.Грайса. Принцип ввічливості Дж. Ліча	1	
5	Невербальні засоби спілкування. Фонація, кінетика, жести та інші засоби комунікації у спілкуванні	1	
6	Комуніканти як суб'єкти комунікації. Міжособистісна комунікація	1	
7	Гендерні та етнокультурні аспекти спілкування. Міжкультурна комунікація	1	
8	Складники смислу висловлювання. Поняття пресупозиції. Загальні й конситуативні пресупозиції	1	
	Модульні контрольні роботи	2	
	Разом	10	

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теорія мовної комунікації та її місце в системі гуманітарних наук	3	
2	Предмет, об'єкт та суб'єкт теорії мовної комунікації	3	
3	Методологія та понятійний апарат мовної комунікації	3	
4	Канали комунікації. Комунікативний шум	3	
5	Поняття комунікативної компетенції. Структура комунікативної компетенції	3	
6	Інформаційні й фатичні акти. Критерії інформативності	3	
7	Соціальні й комунікативні ролі співрозмовників	3	
8	Способи передачі (презентації) референта, їх мовні засоби	3	
9	Мовленнєвий вплив. Нейролінгвістичне програмування	4	
10	Об'єкт та суб'єкт спілкування й комунікації.	3	
11	Типові помилки у спілкуванні і правила їх усунення	4	
12	Текст і дискурс. Типи дискурсів	4	
13	Дискурс як процес і найзагальніша категорія в організації мовного коду в комунікації	4	
14	Міжкультурна компетенція в міжкультурній комунікації, її рівні, засоби підвищення	3	
15	Значення мовної комунікації для професії перекладача	4	
	Підготовка до модульної контрольної роботи	10	
	Разом	60	

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Технічні засоби: комп'ютер, мобільний телефон.

Обладнання: інтерактивна дошка, проєктор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Навчально-методичний комплекс дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» для студентів 4-го курсу ПФ. / Розр. С.А.Парамонова. Ужгород, УжНУ, 2012. 27 с.

Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. – Львів., 2004

Дегтярьова К.В. Основи теорії мовної комунікації: Навчально-методичний посібник для студентів факультету філології та журналістики напряму підготовки 6.020303 «Філологія. Українська мова і література». Полтава, 2012. 70 с.

Косенко Ю. С. Основи теорії мовної комунікації : навч. посібник [Електронний ресурс] Суми: Сумський державний університет. 2011. 187 с. Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/30280>

- Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
- Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : Підручник [Електронний ресурс] Вид-во: Чабаненко Ю.А., Черкаси. 2011. 348 с. Режим доступу: https://eknigi.org/gumanitarnye_nauki/150588-osnovi-teoriyi-movnoyikomunikaciyi.html
- Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації. К.: ВЦ Академія, 2010. 240 с.
- Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 312с.
- Bull A., Loinard S. & Sulmona M.-M. Communication interculturelle: [Source électronique]. Paris: Université Dauphine, 2005. URL: http://mba-rh.dauphine.fr/fileadmin/mediatheque/site/mba_rh/pdf/Travaux_anciens/MEMOIRE-GROUPE4-communication-interculturelle.pdf
- Kerbrat-Orecchioni C. Le discours en interaction. Paris, 2005.
- Vion R. La communication verbale. Analyse des interactions. Paris, 2000

Допоміжна література

- Ковалевська Т. Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування Одеса : Астропринт, 2001. 344 с.
- Димитренко Л.В. Матеріали з навчального курсу «Основи теорії мовної комунікації» для студентів 1 курсу спеціальності «Філологія. Перекладач» Інституту іноземної філології. Херсон: ХДУ, 2006. 20 с.
- Селіванова О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
- Семенюк О.А. Основи теорії мовної комунікації: навч.посіб. К.: ІнЮре, 2009. 276 с.
- Солощук Л.В. Вербальні і невербальні аспекти дискурсивної взаємодії як відображення полікодової природи комунікативного процесу *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Філологічні науки»*. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2013. № 19 (268). С. 233–237.
- Солощук Л.В. Дискурсивна особистість у світлі теорії полікодовості комунікативного процесу *Записки з романо-германської філології*. 2015. Вип. 1 (34): Ювілейний, присвячений 65-річчю доктора філологічних наук, професора Колегаєвої І.М. С. 167-174.
- Фролова І.Є. Принципи комунікативно-дискурсивного аналізу *Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація: Тези доповідей XVI наукової конференції з міжнародною участю*. Х.: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2017. С. 136- 137.
- Фролова І.Є. Специфіка актуалізації соціальних ознак комунікантів у конфліктному дискурсі *Вісник Харків. нац. ун-ту ім. В.Н.Каразіна*. 2004. № 635. С. 188-191.
- Pratique traductologique et interculturalité. La Francophonie 7. Vol. 2. 2007. Universitatea Spiru Haret. 87 p.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

- <https://sysdiscours.hypotheses.org/lc-vol-1-la-communication>
- https://www.youtube.com/watch?v=_uVOZTBFkvg
- <https://www.youtube.com/watch?v=00N1XcuY518> réussir la comm
- <https://www.youtube.com/watch?v=0yy5Sv6UyQE>
- https://www.youtube.com/watch?v=7-IdZLQ0_xY (définition et éléments)
- <https://www.youtube.com/watch?v=bCDtog2uiVs> (types de la comm
- <https://www.youtube.com/watch?v=bhZ2aROIIZQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=bvIIT6VHHis> ???
<https://www.youtube.com/watch?v=BzlHCpualuQ> (jusqu'à 3.45) Laswell
<https://www.youtube.com/watch?v=DTvLt47zkFA> (verbal et non verbal)
<https://www.youtube.com/watch?v=eGgDOXqhaZM>
<https://www.youtube.com/watch?v=f9XMcEy9O9Q> types et formes
<https://www.youtube.com/watch?v=GP5ohq06YME> de masses
<https://www.youtube.com/watch?v=he0juqLdz2I> (schéma)
<https://www.youtube.com/watch?v=hy3qV-QqigY>
https://www.youtube.com/watch?v=Lhh2bet_NRI types
<https://www.youtube.com/watch?v=SgOKG9KCavs> (modèles)
<https://www.youtube.com/watch?v=sKyfB6EbhGk> améliorer
<https://www.youtube.com/watch?v=sWlz0zeZJoE> (interpersonnel de masse)
<https://www.youtube.com/watch?v=vKpeGFgbytE> (typologie)
<https://www.youtube.com/watch?v=wfh-NxAQhE0> modèle de masse, systémique...)